

Rolnummer 5515
Arrest nr. 124/2013 van 26 september 2013

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 4 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Luik.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en M. Bossuyt, de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en F. Daoût, en, overeenkomstig artikel 60bis van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, emeritus voorzitter R. Henneuse, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van emeritus voorzitter R. Henneuse,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*   *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij vonnis van 8 november 2012 in zake Mohamed M'Bodj tegen de Belgische Staat, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 13 november 2012, heeft de Arbeidsrechtbank te Luik de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 4 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 28, lid 2, van de richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 'inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming', in zoverre het de vreemdeling die op grond van een in het kader van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen verkregen machtiging tot verblijf legaal in België verblijft en die zodoende de in de richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 bedoelde status van internationale bescherming geniet, enkel vanwege zijn nationaliteit van het voordeel van de tegemoetkomingen aan personen met een handicap uitsluit, terwijl het het voordeel van de tegemoetkomingen aan personen met een handicap openstelt voor de vluchteling die dezelfde in de richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 bedoelde status van internationale bescherming geniet ? ».

Memories en memories van antwoord zijn ingediend door :

- Mohamed M'Bodj, wonende te 4000 Luik, rue des Franchimontois 2C/004;
- de Ministerraad.

Op de openbare terechtzitting van 29 mei 2013 :

- zijn verschenen :
  - . Mr. E. Berthe, advocaat bij de balie te Luik, voor Mohamed M'Bodj;
  - . Mr. J.-J. Masquelin en Mr. M. Bedoret, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers J. Spreutels en L. Lavrysen verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil

Aan Mohamed M'Bodj, Mauritaans onderdaan, werd het recht op de inkomensvervangende tegemoetkoming en op de integratietegemoetkoming geweigerd om reden dat hij niet voldoet aan de in het geding zijnde bepaling bedoelde nationaliteitsvoorwaarde en hij betwist die beslissing voor de verwijzende rechter. De eiser verblijft sedert 2006 in België, kreeg in 2008 een machtiging tot verblijf om medische redenen op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen toegekend, is sedert 2008 ingeschreven in het vreemdelingenregister en is houder van een bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister, dat vijf jaar geldig is en sedert 30 mei 2010 zonder voorwaarden kan worden verlengd. De eiser doet gelden dat de in het geding zijnde bepaling een discriminatie teweegbrengt in zoverre zij aan de personen die niet in het bevolkingsregister zijn ingeschreven krachtens het koninklijk besluit van 17 juli 2006, het voordeel van de in het geding zijnde tegemoetkomingen ontzegt, terwijl dat voordeel aan de vluchtelingen wordt toegekend.

De verwijzende rechter merkt op dat bij het arrest nr. 114/2012, dat op een soortgelijk geschil betrekking had, is geoordeeld dat de in het geding zijnde bepaling niet de referentienormen schond waarnaar in dat arrest wordt verwezen, maar die niet de richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 « inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming », omvatten.

Hij verwijst eveneens naar het arrest nr. 193/2009 van 26 november 2009 om te beslissen dat artikel 9ter van de voormelde wet van 15 december 1980, net zoals artikel 48/4 van dezelfde wet, met betrekking tot de subsidiaire beschermingsstatus, de omzetting in Belgisch recht van artikel 15 van de voormelde richtlijn is en dat de in artikel 9ter bedoelde situatie onder de subsidiaire beschermingsstatus valt.

Hij verwijst vervolgens naar de artikelen 20 en 28 van de voormelde richtlijn 2004/83/EG en naar het arrest nr. 42/2012 van 8 maart 2012 (gewezen inzake gewaarborgde gezinsbijslag) en stelt vast dat de vluchteling met een handicap en de buitenlandse persoon met een handicap die op grond van het voormelde artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 een machtiging tot verblijf hebben verkregen, beiden de internationale bescherming genieten waarin is voorzien in de voormelde richtlijn, die de lidstaten de verplichting oplegt om aan die personen dezelfde nodige sociale bijstand toe te kennen als die waarin voor hun onderdanen is voorzien, behoudens een beperking tot de meest fundamentele prestaties. Aangezien de verwijzende rechter van oordeel is dat de in het geding zijnde bepaling de toekenning van de tegemoetkomingen die daarin worden bedoeld, enkel mogelijk maakt voor de vluchtelingen met een handicap, stelt hij het Hof de hiervoor weergegeven prejudiciële vraag.

III. In rechte

- A -

A.1.1. M. M'Bodj brengt de feiten van de zaak in herinnering en wijst erop dat hij wegens de medische problemen waaraan hij lijdt, een subsidiaire beschermingsstatus heeft verkregen maar wordt uitgesloten van het voordeel van de tegemoetkomingen die worden toegekend overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgesteld bij het koninklijk besluit van 17 juli 2006 tot uitvoering van artikel 4, § 2, van de in het geding zijnde wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap. Hij doet gelden dat er een verschil in behandeling bestaat tussen, enerzijds, de personen die de vluchtelingenstatus hebben verkregen en die worden beoogd in artikel 4, § 1, 5°, van die wet en in artikel 48/3 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, aan wie tegemoetkomingen aan personen met een handicap kunnen worden toegekend, en, anderzijds, de personen die de subsidiaire beschermingsstatus genieten en aan wie dergelijke tegemoetkomingen niet kunnen worden toegekend, terwijl de richtlijn 2004/83/EG van 29 april 2004 een gelijkheid van status tussen beide categorieën van personen wil waarborgen.

De in artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 bedoelde bescherming die de eiser voor de verwijzende rechter geniet, is echter een vorm van subsidiaire bescherming, overeenkomstig artikel 15 van de voormelde richtlijn, hetgeen zowel in de parlementaire voorbereiding van artikel 9ter als in het arrest nr. 193/2009 van 26 november 2009 wordt bevestigd. Diezelfde richtlijn (overwegingen 8, 33 en 34 en artikelen 20, 28 en 29) legt de lidstaten de verplichting op om aan de vluchteling met een handicap en aan de buitenlandse persoon met een handicap die een subsidiaire bescherming hebben verkregen, dezelfde nodige sociale bijstand toe te kennen als die waarin is voorzien voor hun onderdanen, met inbegrip van de personen met een handicap.

A.1.2. M. M'Bodj voert het arrest nr. 42/2012 van 8 maart 2012 aan waarin over gewaarborgde gezinsbijslag werd geoordeeld dat de gelijke behandeling tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten de in artikel 28 van die richtlijn vervatte algemene regel was; het Hof van Justitie van de Europese Unie oordeelt van zijn kant dat de in lid 2 van die bepaling bedoelde afwijking die het de lidstaten mogelijk maakt om de in het geding zijnde prestaties tot de meest fundamentele prestaties te beperken, strikt moet worden geïnterpreteerd.

Overeenkomstig de rechtspraak van het Hof van Justitie houdt die mogelijkheid tot afwijking in dat het voornemen van de lidstaat duidelijk te kennen is gegeven (hetgeen de Belgische wetgever nooit heeft gedaan) en stelt zij hem niet ervan vrij om overeenkomstig artikel 20 van de richtlijn rekening te houden met de specifieke situatie van kwetsbare personen; zij legt hem de verplichting op om aan de betrokkenen als meest fundamentele prestaties ten minste minimale inkomenssteun en steun bij ziekte toe te kennen wanneer dergelijke prestaties door de lidstaat aan eigen onderdanen worden toegekend.

A.1.3. M. M'Bodj voert aan dat de tegemoetkomingen aan personen met een handicap het karakter van een residuair stelsel hebben, worden toegekend op grond van een individuele beoordeling van de situatie van de betrokkenen en een in de richtlijn bedoelde fundamentele prestatie uitmaken. Het is dus discriminerend om ze te ontzeggen aan de personen die subsidiaire bescherming genieten, zelfs indien hun verblijfstitel een beperkte duur heeft, zoals in het voormelde arrest nr. 42/2012 wordt geoordeeld. Anders daarover beslissen zou niet alleen in strijd zijn met de voormelde richtlijn maar ook met de artikelen 20, 21, 26 en 34 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, die bovendien, net zoals België, partij is bij het Verdrag van de Verenigde Naties van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap dat, in artikel 5, lid 2, ervan, de betrokkenen wettelijke bescherming tegen elke discriminatie garandeert.

A.1.4. M. M'Bodj is ten slotte van mening dat, indien het Hof zou twijfelen aan de interpretatie van het in artikel 28, lid 2, van de voormelde richtlijn bedoelde begrip « meest fundamentele prestaties », een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie zou moeten worden gesteld.

A.2.1. De Ministerraad brengt de feiten van de zaak in herinnering. Hij wijst vervolgens erop dat een machtiging tot verblijf ofwel op basis van een aanvraag op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980, ofwel op basis van een asielaanvraag kan worden toegekend.

A.2.2. Hij onderstreept dat artikel 9ter voortvloeit uit een wet van 15 september 2006 die de omzetting van drie Europese richtlijnen is en die belangrijke vernieuwingen doorvoert met betrekking tot de regularisatie van het verblijf om medische redenen, die is uitgesloten van de subsidiaire bescherming en wordt geregeld bij dat artikel 9ter dat een specifieke bepaling vormt. Die uitsluiting berust op budgettaire overwegingen en op een bekommernis om objectivering, aangezien het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna : CGVS) niet bevoegd is om zich over medische aangelegenheden uit te spreken. Die bescherming berust op artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en valt buiten het bereik van de asielinstanties aangezien zij tot de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken en van de Dienst Vreemdelingenzaken blijft behoren; zij onderscheidt zich van de procedures inzake asiel en subsidiaire bescherming door een groter formalisme en door het feit dat zij verschillende actoren doet optreden; de Dienst Vreemdelingenzaken gaat eerst na of de aanvraag ontvankelijk is (een bevestigend antwoord opent reeds onder meer het recht op maatschappelijke dienstverlening) en onderzoekt vervolgens de grond door het risico van een onmenselijke en vernederende behandeling en de mogelijkheden van een behandeling in het land van herkomst van de aanvrager te beoordelen. Een legaliteitsberoep kan worden ingesteld bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, en geen beroep in volle rechtsmacht zoals inzake asiel en subsidiaire bescherming.

A.2.3. Hij brengt vervolgens de definitie van het begrip « vluchteling » in herinnering en de status die die laatste geniet, die een verblijfsrecht van in beginsel onbepaalde duur in België geniet. Daarentegen laat de subsidiaire beschermingsstatus die, overeenkomstig artikel 48/4 van de wet van 15 december 1980, wordt toegekend aan de vreemdeling die niet als een vluchteling kan worden beschouwd en artikel 9ter niet kan genieten, die vreemdeling een verblijfsvergunning genieten die één jaar geldig is, termijn die verlengbaar en hernieuwbaar is, alsook, na een duur van vijf jaar, een vergunning die onbeperkt in de tijd is : het reële risico op de in de wet bedoelde ernstige schade is mogelijk immers tijdelijker dan het risico waaraan de asielzoeker wordt blootgesteld. Het is echter volgens dezelfde procedure dat een eventuele prioritairere toekenning van de vluchtelingenstatus en de toekenning van de subsidiaire bescherming worden onderzocht. De Dienst Vreemdelingenzaken spreekt zich niet uit over de ontvankelijkheid van de aanvraag maar over het vaststellen van de verantwoordelijke Staat, over het in aanmerking nemen van meervoudige aanvragen en over de vasthouding op een welbepaalde plaats. De beslissing over de ontvankelijkheid en over de grond ressorteert onder het CGVS en daartegen kan bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen een beroep met volle rechtsmacht worden ingesteld.

A.3. De Ministerraad analyseert vervolgens de verschillende soorten van hulpverlening of van tegemoetkomingen, ongeacht of het gaat om maatschappelijke dienstverlening (onder meer toegekend aan de vreemdelingen die de verblijfsvergunning aanvragen op grond van het voormelde artikel 9ter van de wet van 15 december 1980), het leefloon (onder meer toegekend aan de erkende vluchtelingen), de door de FOD Sociale Zekerheid toegekende sociale en fiscale voordelen (toegekend ongeacht het type van verblijf maar afhankelijk van de graad van invaliditeit of van het verlies aan zelfredzaamheid) of de tegemoetkomingen aan personen met een handicap.

A.4. De Ministerraad wijst erop dat de eiser voor de verwijzende rechter in 2006 een asielaanvraag heeft ingediend die in 2007 en 2008 is gevolgd door een aanvraag voor een machtiging tot verblijf op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980. Aangezien die aanvraag in 2008 ontvankelijk werd geacht, is hij bijgevolg sedert 3 oktober 2008 ingeschreven in het vreemdelingenregister. Aangezien de op grond van artikel 9ter ingediende aanvraag voorrang heeft boven de asielaanvraag, is die laatste hangende gebleven. Het voordeel van de aan personen met een handicap toegekende tegemoetkomingen werd hem in 2009 geweigerd, maar in 2010 heeft hij een verblijfstitel voor onbeperkte duur op grond van artikel 9ter verkregen.

De Ministerraad is van mening dat de door de verwijzende rechter gestelde prejudiciële vraag niet relevant is, aangezien het Hof in zijn arrest nr. 114/2012 reeds kennis heeft genomen van een soortgelijk geval door een prejudiciële vraag te beantwoorden die hetzelfde onderwerp had maar geen betrekking had op de richtlijn 2004/83/EG. De wet waarbij die richtlijn wordt omgezet, zou niet meer rechten kunnen verlenen dan die welke bij de wet zijn toegekend aan vreemdelingen naargelang zij tot verblijf zijn gemachtigd en in het vreemdelingenregister zijn ingeschreven of zijn gemachtigd zich te vestigen en in het bevolkingsregister zijn ingeschreven, zo niet zou zij zelf discriminerend zijn. De lering van het Hof moet dus eveneens worden toegepast in het kader van de richtlijn. De lering met betrekking tot artikel 48/4 van de wet van 15 december 1980 heeft geen betrekking op het voor de verwijzende rechter hangende geschil, aangezien de eiser de toepassing van artikel 9ter ervan geniet. Hij geniet bijgevolg maatschappelijke dienstverlening en de medische hulp die voor hem noodzakelijk is, zodat de Belgische Staat, die de hulpverlening tot de meest fundamentele prestaties kan beperken, niet kan worden verweten in geen enkele hulpverlening te voorzien. De Ministerraad verwijst voor het overige naar de argumentatie die hij heeft verdedigd in de zaak die aanleiding heeft gegeven tot het arrest nr. 114/2012 (A.1.1 en A.1.4) en naar de arresten nrs. 3/2012, 108/2012 en 114/2012 waarbij de in het geding zijnde bepaling geldig is verklaard.

A.5. In zijn memorie van antwoord is de Ministerraad van mening dat de tegenpartij niet de gepaste conclusies trekt uit de in artikel 48/4 van de wet van 15 december 1980 bedoelde definitie van subsidiaire bescherming. De wetgever heeft rekening willen houden met de bijzondere situatie van de aanvragers van medische bescherming en bij artikel 9ter worden in dat verband dezelfde rechten toegekend als die welke aan de Belgische onderdanen worden toegekend. Voor het overige biedt het attest van immatriculatie de aanvrager het recht op het leefloon. De richtlijn 2004/83/EG maakt het de lidstaten mogelijk om de sociale bijstand die wordt toegekend aan de personen die subsidiaire bescherming genieten, te beperken tot de meest fundamentele prestaties, en de wetgever kon, rekening houdend met de precaire status van de begunstigde, verbonden aan zijn gezondheidstoestand en de toegankelijkheid tot adequate verzorging in zijn land, zijn verblijf in de tijd beperken. Die specifieke bescherming voor de persoon die medische bescherming geniet, brengt echter geen schending van de criteria van evenredigheid en gelijkheid met zich mee : bij de maatschappelijke dienstverlening waarvan hij het voordeel kan opeisen - hetgeen de betrokkene heeft gedaan -, zal zijn handicap in aanmerking worden genomen.

Het Hof heeft reeds aanvaard dat zeer sterke overwegingen kunnen verantwoorden dat bepaalde categorieën van vreemdelingen de tegemoetkomingen aan personen met een handicap niet genieten en dat de wetgever dat voordeel kon voorbehouden aan diegenen die definitief of op zijn minst voor een betekenisvolle duur in België zijn gevestigd. De personen die subsidiaire bescherming en medische bescherming genieten, zijn in het vreemdelingenregister ingeschreven voor een beperkte duur - die enkel een onbeperkte duur kan worden nadat een periode van vijf jaar is verstreken -, terwijl de vluchteling krachtens het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 een onbeperkt verblijfsrecht geniet.

A.6. In zijn memorie van antwoord wijst M. M'Bodj erop dat de op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 ingediende aanvraag tot subsidiaire bescherming ontvankelijk en vervolgens gegrond werd verklaard en dat hij over een bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister beschikt dat vijf jaar geldig is. Hij zal een titel voor onbeperkt verblijf verkrijgen na verloop van vijf jaar vanaf zijn aanvraag. Hij doet gelden dat de door de Ministerraad aangevoerde arresten nrs. 3/2012 en 108/2012 niet relevant zijn aangezien zij geen betrekking hebben op de situatie van vreemdelingen die de subsidiaire beschermingsstatus genieten en zich niet uitspreken over de bestaanbaarheid van de in het geding zijnde bepaling met de richtlijn 2004/83/EG. Hij merkt ten slotte op dat de Ministerraad niet antwoordt op het argument dat is afgeleid uit het feit dat België zich nooit duidelijk heeft uitgedrukt over de toepassing van de in artikel 28, lid 2, van die richtlijn bedoelde afwijking, noch op het argument dat is afgeleid uit de discriminatie die bestaat tussen de vluchtelingen en de personen die de subsidiaire beschermingsregeling genieten, aangezien laatstgenoemden enkel een fundamentele prestatie kunnen genieten onder een voorwaarde die niet aan de eerstgenoemden wordt opgelegd, terwijl zij wegens hun administratieve status worden verondersteld definitief of op zijn minst voor een betekenisvolle duur in België te zijn gevestigd.

- B -

B.1.1. Aan het Hof wordt door de Arbeidsrechtbank te Luik een prejudiciële vraag gesteld over artikel 4 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, dat bepaalt :

« § 1. De tegemoetkomingen bedoeld in artikel 1 kunnen enkel toegekend worden aan een persoon die zijn werkelijke verblijfplaats in België heeft en die :

1° Belg is;

2° onderdaan is van een lidstaat van de Europese Unie;

3° Marokkaan, Algerijn of Tunesiër is en die voldoet aan de voorwaarden van de Verordening (EEG) nr. 1408 van 14 juni 1971 van de Raad van de Europese gemeenschappen betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen;

4° staatloos is en die onder de toepassing valt van het Verdrag betreffende de status van staatlozen, ondertekend in New York op 28 september 1954 en goedgekeurd door de wet van 12 mei 1960;

5° vluchteling is zoals bedoeld in artikel 49 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

6° niet tot de in 1° tot 5° bepaalde categorieën behoort, maar die tot 21 jaar de verhoging van de kinderbijslag genoten heeft, bedoeld in artikel 47, § 1, van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders of in artikel 20, § 2, van het koninklijk besluit van 8 april 1976 houdende regeling van de gezinsbijslag ten voordele van de zelfstandigen.

§ 2. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad toepassing van deze wet, onder de door Hem gestelde voorwaarden, uitbreiden tot andere categorieën van personen dan deze beoogd in § 1 die hun werkelijke verblijfplaats in België hebben.

§ 3. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, wat voor de toepassing van deze wet onder werkelijke verblijfplaats moet worden verstaan.

§ 4. Indien een persoon aan wie een tegemoetkoming bedoeld in artikel 1 werd toegekend niet meer voldoet aan de voorwaarden bedoeld in § 1 of § 2, dan wordt zijn recht op deze tegemoetkoming afgeschaft. Wanneer hij opnieuw voldoet aan deze voorwaarden, dan kan hij een nieuwe aanvraag indienen.

§ 5. De Koning kan de wijze bepalen waarop wordt toegezien op de naleving van dit artikel ».

B.1.2. Bij het koninklijk besluit van 9 februari 2009 «houdende wijziging van het koninklijk besluit van 17 juli 2006 tot uitvoering van artikel 4, § 2, van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap » heeft de Koning, vanaf 12 december 2007, de toepassing van de wet uitgebreid tot de vreemdelingen die in het bevolkingsregister zijn ingeschreven. Artikel 1 van het koninklijk besluit van 17 juli 2006 bepaalt thans :

« De tegemoetkomingen bedoeld in artikel 1 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap kunnen eveneens worden toegekend aan de personen die :

1° onderdaan zijn van IJsland, Liechtenstein, Noorwegen of Zwitserland, voldoen aan de voorwaarden van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, en in België hun werkelijke verblijfplaats hebben, of

2° de echtgenoot, de wettelijk samenwonende, of een ander gezinslid zijn in de zin van de vernoemde Verordening nr. 1408/71 van 14 juni 1971 van een persoon zoals bedoeld in artikel 4, § 1, 1° tot 5° van de voornoemde wet van 27 februari 1987 of van een onderdaan van een Staat bedoeld in artikel 1, 1° van dit besluit, zelf geen onderdaan zijnde van deze Staten, en die in België hun werkelijke verblijfplaats hebben.

3° ingeschreven zijn als vreemdeling in het bevolkingsregister.

Men verstaat onder gezinslid van de onderdaan de minderjarige kinderen evenals de meerderjarige kinderen, de vader, de moeder, de schoonvader en de schoonmoeder die ten laste zijn van de onderdaan. De persoon die onder hetzelfde dak woont als de onderdaan en die wordt beschouwd als persoon ten laste van de onderdaan in de zin van de wet betreffende de verplichte verzekering voor gezondheidszorgen en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994 wordt beschouwd als zijnde ten laste van de onderdaan ».

B.2.1. Uit de feiten van de aan de verwijzende rechter voorgelegde zaak blijkt dat de persoon die om het voordeel van de aan personen met een handicap toegekende tegemoetkomingen verzoekt, van Mauritaanse nationaliteit is. Rekening houdend met de motieven van de beslissing van de verwijzende rechter, is het verschil in behandeling dat door het Hof moet worden onderzocht, dat wat onder de personen met een handicap bestaat tussen, enerzijds, de in paragraaf 1, 5°, van de in het geding zijnde bepaling bedoelde vluchtelingen en, anderzijds, de vreemdelingen die op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen een machtiging tot verblijf hebben verkregen : terwijl beiden volgens de verwijzende rechter de status van internationale bescherming zouden genieten waarin in de richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 « inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming » (hierna : de richtlijn 2004/83/EG) is voorzien, kunnen enkel de eerstgenoemden de krachtens de in het geding zijnde wet toegekende tegemoetkomingen genieten.

B.2.2. Zoals de Ministerraad opmerkt, heeft het Hof bij zijn arrest nr. 114/2012 van 4 oktober 2012 een prejudiciële vraag beantwoord die een soortgelijk onderwerp had.

Het Hof heeft in dat arrest geoordeeld dat artikel 4 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 191 ervan, met artikel 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag, niet schendt en dat dezelfde bepaling evenmin in strijd is met artikel 23 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet en met artikel 28 van het Verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap.

In die zaak werd het Hof echter niet verzocht rekening te houden met de richtlijn 2004/83/EG, zoals dat het geval is in de prejudiciële vraag die in de onderhavige zaak is gesteld.

B.3. Luidens de artikelen 1 en 2 van de voormelde wet van 27 februari 1987 kunnen personen met een handicap drie types van tegemoetkoming krijgen : de inkomensvervangende tegemoetkoming, die wordt toegekend aan diegene die in principe 21 tot 65 jaar oud is en wiens lichamelijke of psychische toestand zijn verdienvermogen heeft verminderd; de integratietegemoetkoming, die wordt toegekend aan de persoon met een handicap die in principe 21 tot 65 jaar oud is en bij wie een gebrek aan of een vermindering van zelfredzaamheid is vastgesteld; de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden, die in principe wordt toegekend aan de persoon die ten minste 65 jaar oud is en bij wie een gebrek aan of een vermindering van zelfredzaamheid is vastgesteld.

Die tegemoetkomingen vormen een financiële hulp waarvan het bedrag de bestaanszekerheid van de minstbedeelden prioritair moet waarborgen (*Parl. St.*, Kamer, 1985-1986, nr. 448-1, p. 2). Het bedrag van de inkomensvervangende tegemoetkoming verschilt naar gelang van de gezinssituatie van de gerechtigde en benadert het bedrag van het leefloon dat in vergelijkbare situaties wordt toegekend (artikel 6, § 2). Het bedrag van de integratietegemoetkoming en van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden is een vast bedrag dat varieert volgens de graad van zelfredzaamheid van de gerechtigde (artikel 6, § 3).

B.4.1. Het voordeel van de in het geding zijnde tegemoetkomingen, dat oorspronkelijk bij artikel 4 van de wet van 27 februari 1987 was beperkt tot de Belgen, de vluchtelingen, de staatlozen en de personen van onbepaalde nationaliteit, is bij de wet van 20 juli 1991 uitgebreid tot twee bijkomende categorieën van vreemdelingen, namelijk de « personen die vallen onder de toepassing van de verordening (EEG) nr. 1408/71 van 14 juni 1971 » en de personen « die tot 21 jaar genoten hebben van de verhoging van de kinderbijslag voorzien in artikel 47, § 1, van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders ». Bij de wet van 22 februari 1998 heeft de wetgever vervolgens het voordeel van de in het geding zijnde tegemoetkomingen uitgebreid tot de personen die een soortgelijke verhoging hebben genoten waarin de regeling van de gezinsbijslag ten voordele van de zelfstandigen voorziet. De programmawet (I) van 24 december 2002 heeft het mogelijk gemaakt in het toepassingsgebied van de wet alle Europese onderdanen op te nemen, alsook

de Marokkanen, Algerijnen of Tunesiërs die voldoen aan de voormelde verordening (EEG) nr. 1408/71.

B.4.2. De geleidelijke uitbreiding van het personele toepassingsgebied van het stelsel van de tegemoetkomingen aan personen met een handicap werd vanuit een drievoudig perspectief doorgevoerd : voldoen aan de vereisten die voortvloeien uit de internationale verbintenissen van België; gelijke tred houden met het stelsel van het bestaansminimum en met dat van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden; vermijden dat de handicap van kinderen van vreemdelingen, die wegens hun handicap verhoogde kinderbijslag hebben genoten, niet langer door de overheid in aanmerking wordt genomen.

B.5.1. De machtiging tot verblijf in het Rijk werd toegekend aan de eiser voor de verwijzende rechter op grond van artikel 9ter van de voormelde wet van 15 december 1980, dat bepaalt :

« § 1. De in België verblijvende vreemdeling die zijn identiteit aantoont overeenkomstig § 2 en die op zodanige wijze lijdt aan een ziekte dat deze ziekte een reëel risico inhoudt voor zijn leven of fysieke integriteit of een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft, kan een machtiging tot verblijf in het Rijk aanvragen bij de minister of zijn gemachtigde.

De aanvraag moet per aangetekende brief worden ingediend bij de minister of zijn gemachtigde en bevat het adres van de effectieve verblijfplaats van de vreemdeling in België.

De vreemdeling maakt samen met de aanvraag alle nuttige en recente inlichtingen over aangaande zijn ziekte en de mogelijkheden en de toegankelijkheid tot een adequate behandeling in zijn land van herkomst of in het land waar hij verblijft.

Hij maakt een standaard medisch getuigschrift over zoals voorzien door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. Dit medisch getuigschrift dat niet ouder is dan drie maanden voorafgaand aan de indiening van de aanvraag vermeldt de ziekte, haar graad van ernst en de noodzakelijk geachte behandeling.

De beoordeling van het in het eerste lid vermelde risico, van de mogelijkheden van en van de toegankelijkheid tot behandeling in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft, en van de in het medisch getuigschrift vermelde ziekte, haar graad van ernst en de noodzakelijk geachte behandeling, gebeurt door een ambtenaar-geneesheer of een geneesheer aangeduid door de minister of zijn gemachtigde die daaromtrent een advies verschaft. Deze geneesheer kan, indien hij dit nodig acht, de vreemdeling onderzoeken en een bijkomend advies inwinnen van deskundigen.

§ 1/1. De toekenning van een machtiging tot verblijf in het Rijk bedoeld in dit artikel kan worden geweigerd aan de vreemdeling die zich niet aanmeldt op de in de oproeping vastgestelde datum door de ambtenaar-geneesheer of de geneesheer aangewezen door de minister of zijn gemachtigde of de door de minister of zijn gemachtigde aangestelde deskundige en hiervoor ten laatste binnen de vijftien dagen na het verstrijken van deze datum geen geldige reden opgeeft.

§ 2. Bij zijn aanvraag toont de vreemdeling zijn identiteit voorzien in § 1, eerste lid, aan door middel van een identiteitsdocument of een bewijselement dat voldoet aan volgende voorwaarden :

1° het bevat de volledige naam, de geboorteplaats en -datum en de nationaliteit van betrokkene;

2° het is uitgereikt door de bevoegde overheid overeenkomstig de wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht of de internationale overeenkomsten betreffende dezelfde materie;

3° het laat toe een fysieke band vast te stellen tussen de titularis en de betrokkene;

4° het is niet opgesteld op basis van loutere verklaringen van de betrokkene.

De vreemdeling kan eveneens zijn identiteit aantonen door verschillende bewijselementen die, samen genomen, de constitutieve elementen van de identiteit bepaald in het eerste lid, 1°, bevatten op voorwaarde dat elk bewijselement minstens voldoet aan de voorwaarden voorzien in het eerste lid, 2° en 4°, en minstens één van de elementen voldoet aan de voorwaarde voorzien in het eerste lid, 3°.

De verplichting om zijn identiteit aan te tonen is niet van toepassing op de asielzoeker wiens asielaanvraag niet definitief werd afgewezen of die tegen deze beslissing een overeenkomstig artikel 20 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, toelaatbaar cassatieberoep heeft ingediend en dit tot op het ogenblik waarop een verwerpingsarrest inzake het toegelaten beroep is uitgesproken. De vreemdeling die van deze vrijstelling geniet, toont dit uitdrukkelijk aan in de aanvraag.

§ 3. De gemachtigde van de minister verklaart de aanvraag onontvankelijk :

1° indien de vreemdeling zijn aanvraag niet indient per aangetekende brief bij de minister of zijn gemachtigde of wanneer de aanvraag niet het adres van de effectieve verblijfplaats in België bevat;

2° indien, in de aanvraag, de vreemdeling zijn identiteit niet aantoont op de wijze bepaald in § 2 of wanneer de aanvraag het bewijs voorzien in § 2, derde lid, niet bevat;

3° indien het standaard medisch getuigschrift niet wordt voorgelegd bij de aanvraag of indien het standaard medisch getuigschrift niet beantwoordt aan de voorwaarden voorzien in § 1, vierde lid;

4° indien de in § 1, vijfde lid, vermelde ambtenaar-geneesheer of geneesheer aangewezen door de minister of zijn gemachtigde in een advies vaststelt dat de ziekte kennelijk niet beantwoordt aan een ziekte zoals voorzien in § 1, eerste lid, die aanleiding kan geven tot het bekomen van een machtiging tot verblijf in het Rijk;

5° in de gevallen bepaald in artikel 9*bis*, § 2, 1° tot 3°, of wanneer de ingeroepen elementen ter ondersteuning van de aanvraag tot machtiging tot verblijf in het Rijk reeds werden ingeroepen in het kader van een vorige aanvraag tot het bekomen van een machtiging tot verblijf in het Rijk op grond van de huidige bepaling.

§ 4. De vreemdeling wordt uitgesloten van het voordeel van deze bepaling, wanneer de minister of zijn gemachtigde van oordeel is dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat de betrokkene handelingen gepleegd heeft bedoeld in artikel 55/4.

§ 5. De in § 1, vijfde lid, vermelde deskundigen worden benoemd door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

De Koning stelt de procedureregels vast bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en bepaalt eveneens de wijze van bezoldiging van de in het eerste lid vermelde deskundigen.

§ 6. Artikel 458 van het Strafwetboek is van toepassing op de gemachtigde van de minister en de leden van zijn dienst, wat betreft de medische gegevens waarvan zij in de uitoefening van hun ambt kennis krijgen.

§ 7. De aanvraag om machtiging tot verblijf in het Rijk bedoeld in dit artikel, afgelegd door een vreemdeling die toegelaten of gemachtigd werd tot een verblijf van onbepaalde duur, wordt, wanneer zij nog in behandeling is bij de Dienst Vreemdelingenzaken ambtshalve zonder voorwerp verklaard, tenzij de vreemdeling, binnen een termijn van zestig dagen te rekenen vanaf het inwerkingtreden van deze bepaling of vanaf de overhandiging van de titel waaruit het onbepaald verblijf blijkt, bij een aangetekende brief aan de Dienst Vreemdelingenzaken, de voortzetting van de behandeling vraagt ».

B.5.2. Artikel 48/4 van dezelfde wet bepaalt :

« § 1. De subsidiaire beschermingsstatus wordt toegekend aan de vreemdeling, die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt en die geen beroep kan doen op artikel 9*ter*, en ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij naar zijn land van herkomst, of in het geval van een staatloze, naar het land waar hij vroeger gewoonlijk verbleef, terugkeert, een reëel risico zou lopen op ernstige schade zoals bepaald in paragraaf 2 en die zich niet onder de bescherming van dat land kan of, wegens dat risico, wil stellen en niet onder de uitsluitingsgronden zoals bepaald in artikel 55/4, valt.

§ 2. Ernstige schade bestaat uit :

a) doodstraf of executie; of,

b) foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van een verzoeker in zijn land van herkomst; of,

c) ernstige bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict ».

Door de subsidiaire beschermingsstatus beschikt diegene die het voordeel daarvan geniet, over een verblijfstitel voor een termijn van één jaar, die gedurende vijf jaar verlengbaar is; na die periode van vijf jaar wordt de betrokkene toegelaten tot een verblijf van onbeperkte duur (artikel 49/2, §§ 2 en 3, van de wet van 15 december 1980), maar aan die subsidiaire beschermingsstatus komt een einde wanneer de omstandigheden op grond waarvan die status werd verleend, niet langer bestaan (artikel 55/5).

B.5.3. Het voormelde artikel 48/4 vormt, zoals het Hof heeft opgemerkt in zijn arrest nr. 42/2012 van 8 maart 2012, de omzetting in Belgisch recht van de artikelen 2, onder e), 15 en 17 van de richtlijn 2004/83/EG, die bepalen :

« Artikel 2. Definities

In deze richtlijn wordt verstaan onder :

[...]

e) ‘persoon die voor de subsidiaire-beschermingsstatus in aanmerking komt’: een onderdaan van een derde land of een staatloze die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt, doch ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij naar zijn land van herkomst, of in het geval van een staatloze, naar het land waar hij vroeger gewoonlijk verbleef, terugkeert, een reëel risico zou lopen op ernstige schade als omschreven in artikel 15, en op wie artikel 17, leden 1 en 2, niet van toepassing is, en die zich niet onder de bescherming van dat land kan of, wegens dat risico, wil stellen ».

« Artikel 15. Ernstige schade

Ernstige schade bestaat uit :

a) doodstraf of executie; of

b) foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van een verzoeker in zijn land van herkomst; of :

c) ernstige en individuele bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het kader van een internationaal of binnenlands gewapend conflict ».

Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft met betrekking tot artikel 15, onder c), van de richtlijn, gelezen in samenhang met artikel 2, onder e), geoordeeld dat het moet worden uitgelegd als volgt :

« - opdat sprake is van een ernstige en individuele bedreiging van het leven of de persoon van degene die om subsidiaire bescherming verzoekt, is het niet noodzakelijk dat deze persoon aantoont dat hij specifiek wordt gevisieerd om redenen die te maken hebben met zijn persoonlijke omstandigheden;

- bij wijze van uitzondering kan een dergelijke bedreiging worden geacht aanwezig te zijn wanneer de mate van willekeurig geweld in het aan de gang zijnde conflict, die wordt beoordeeld door de bevoegde nationale autoriteiten waarbij een verzoek om subsidiaire bescherming is ingediend of door de rechters van een lidstaat bij wie beroep is ingesteld tegen de afwijzing van een dergelijk verzoek, dermate hoog is dat er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken land of, in voorkomend geval, naar het betrokken gebied, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico op die bedreiging zou lopen » (HvJ, grote kamer, 17 februari 2009, C-465/07, *Meki Elgafaji en Noor Elgafaji tegen Staatssecretaris van Justitie*, punt 43).

« Artikel 17. Uitsluiting

1. Een onderdaan van een derde land of staatloze wordt uitgesloten van subsidiaire bescherming wanneer er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat :

a) hij een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid heeft gepleegd, zoals gedefinieerd in de internationale instrumenten waarmee wordt beoogd regelingen te treffen ten aanzien van dergelijke misdrijven;

b) hij een ernstig misdrijf heeft gepleegd;

c) hij zich schuldig heeft gemaakt aan daden die in strijd zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties als vervat in de preambule en de artikelen 1 en 2 van het Handvest van de Verenigde Naties;

d) hij een gevaar vormt voor de gemeenschap of voor de veiligheid van de lidstaat waar hij zich bevindt.

2. Lid 1 is van toepassing op personen die aanzetten tot of anderszins deelnemen aan de daar genoemde misdrijven of daden.

3. De lidstaten mogen een onderdaan van een derde land of staatloze van subsidiaire bescherming uitsluiten, indien hij, voordat hij tot de betrokken lidstaat werd toegelaten, een of meer andere dan de in lid 1 bedoelde misdrijven heeft gepleegd die strafbaar zouden zijn met gevangenisstraf indien zij in de betrokken lidstaat waren gepleegd, en indien hij zijn land van herkomst alleen heeft verlaten om straffen als gevolg van deze misdrijven te ontlopen ».

B.6.1. De subsidiaire beschermingsstatus betreft de personen die geen aanspraak kunnen maken op de vluchtelingenstatus maar die, om andere redenen dan die welke zijn vermeld in het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, internationale bescherming genieten omdat zij bij de terugkeer naar hun land van herkomst of naar het land waar zij vroeger gewoonlijk verbleven, een reëel risico lopen op ernstige schade in de zin van artikel 15 van de richtlijn 2004/83/EG en van artikel 48/4, § 2, van de wet van 15 december 1980, met name onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.6.2. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens oordeelde dat artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens niet het recht waarborgt om op het grondgebied van een Staat te blijven louter om de reden dat die Staat betere medische verzorging kan verstrekken dan het land van herkomst : de omstandigheid dat de uitwijzing de gezondheidstoestand of de levensverwachting van de betrokkene beïnvloedt, volstaat niet om een schending van die bepaling op te leveren. Enkel « in zeer uitzonderlijke gevallen, wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn », kan een schending van artikel 3 van het Europees Verdrag aan de orde zijn (EHRM, grote kamer, 27 mei 2008, *N. t. Verenigd Koninkrijk*, § 42).

B.6.3. Toen de wet van 15 september 2006 de wet van 15 december 1980 heeft gewijzigd teneinde de omzetting in Belgisch recht van de richtlijn 2004/83/EG te verzekeren, heeft de wetgever, met betrekking tot de vreemdelingen die vragen om tot een verblijf in het Rijk te worden gemachtigd om medische redenen, aangegeven :

« Vreemdelingen die op zodanige wijze lijden aan een ziekte dat deze ziekte een reëel risico inhoudt voor hun leven of fysieke integriteit of een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in hun land van herkomst of het land waar zij verblijven kunnen, ten gevolge van de rechtspraak van het Europese Hof van de Rechten van de Mens, vallen onder de toepassing van artikel 15, b), van de richtlijn 2004/83/EG (onmenselijke of vernederende behandeling) » (*Parl. St.*, Kamer, 2005-2006, DOC 51-2478/001, p. 9).

Te hunnen aanzien heeft hij in artikel 9ter van de wet voorzien in een procedure tot toekenning van een machtiging tot verblijf die verschilt van die waarin in artikel 48/4 van de wet (ingevoegd in de wet van 1980 bij dezelfde wet van 15 september 2006) is voorzien voor de vreemdelingen die het voormelde artikel 9ter niet kunnen genieten.

B.7. De richtlijn 2004/83/EG, die van het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen de hoeksteen maakt van het internationale rechtsstelsel ter bescherming van vluchtelingen (overweging nr. 3), vult de beschermingsregeling waarin dat Verdrag voorziet, aan met een subsidiaire beschermingsregeling (overweging nr. 24). Zij bepaalt dat de lidstaten personen die subsidiaire bescherming genieten, een verblijfstitel verstrekken voor een minimumtermijn van één jaar die kan worden verlengd (artikel 24) en dat, tenzij anders is bepaald, de bepalingen die de kenmerken van de internationale bescherming omschrijven, zowel voor vluchtelingen gelden als voor personen die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komen (artikel 20, lid 2).

B.8. De artikelen 28 en 29 van de voormelde richtlijn bevatten een dergelijke andersluidende bepaling met betrekking tot de sociale bijstand en de gezondheidszorg waarin is voorzien ten gunste van de personen die subsidiaire bescherming genieten. Zij bepalen :

« Artikel 28. Sociale voorzieningen

1. De lidstaten zorgen ervoor dat personen met de vluchtelingenstatus of de subsidiaire-beschermingsstatus in de lidstaat die deze statussen heeft toegekend de nodige bijstand in de zin van sociale bijstand ontvangen zoals de onderdanen van die lidstaat.

2. In afwijking van de algemene regel in lid 1, kunnen de lidstaten de sociale bijstand voor personen met de subsidiaire-beschermingsstatus beperken tot de meest fundamentele prestaties die qua niveau en toegangsvoorwaarden moeten overeenkomen met die welke voor de eigen onderdanen gelden ».

« Artikel 29. Gezondheidszorg

1. De lidstaten zorgen ervoor dat personen met de vluchtelingenstatus of de subsidiaire-beschermingsstatus toegang tot de gezondheidszorg krijgen onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de status heeft toegekend.

2. In afwijking van de algemene regel in lid 1 kunnen de lidstaten de gezondheidszorg voor personen met de subsidiaire-beschermingsstatus beperken tot de meest fundamentele prestaties, die qua niveau en toegangsvoorwaarden moeten overeenkomen met die welke voor de eigen onderdanen gelden.

3. De lidstaten verstrekken personen met de vluchtelingen- of de subsidiaire-beschermingsstatus die bijzondere behoeften hebben, zoals zwangere vrouwen, gehandicapten, personen die foltering, verkrachting of andere ernstige vormen van psychologisch, fysiek of seksueel geweld hebben ondergaan of minderjarigen die het slachtoffer zijn geweest van enige vorm van mishandeling, verwaarlozing, uitbuiting, foltering, wrede, onmenselijke en vernederende behandeling of die onder een gewapend conflict hebben geleden, passende gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als onderdanen van de lidstaat die de status heeft toegekend ».

B.9.1. In de eerste plaats rijst de vraag of de subsidiaire beschermingsstatus, die luidens artikel 15, onder b), van de richtlijn onder meer wordt toegekend in geval van ernstige schade die bestaat uit een « onmenselijke of vernederende behandeling [...] van een verzoeker in zijn land van herkomst », al dan niet in die zin moet worden begrepen dat niet enkel de personen worden beoogd die de subsidiaire beschermingsstatus genieten krachtens artikel 48/4, § 2, b), van de voormelde wet van 15 december 1980, status die wordt toegekend door de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen krachtens de procedurevoorschriften van hoofdstuk II « Vluchtelingen en personen die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komen » van voormelde wet, doch ook de personen die door de minister of zijn gemachtigde krachtens artikel 9ter van dezelfde wet gemachtigd worden tot verblijf in België, te weten « de in België verblijvende vreemdeling [...] die op zodanige wijze lijdt aan een ziekte dat deze ziekte een reëel risico inhoudt voor zijn leven of fysieke integriteit of een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft ».

Daarbij dient verwezen te worden naar de volgende consideransen van de richtlijn :

« (7) De onderlinge aanpassing van bepalingen inzake de erkenning en de inhoud van de vluchtelingenstatus en de subsidiaire bescherming dient ertoe bij te dragen de secundaire migratie van asielzoekers tussen de lidstaten te beperken, voorzover deze migratie louter door verschillen in de wetgevingen wordt veroorzaakt.

[...]

(9) Onderdanen van derde landen of staatlozen die op het grondgebied van de lidstaten mogen blijven om redenen die geen verband houden met een behoefte aan internationale bescherming, maar, op discretionaire basis, uit mededogen of op humanitaire gronden, vallen niet onder deze richtlijn.

[...]

(24) Tevens dienen minimumnormen te worden vastgesteld voor de omschrijving en inhoud van subsidiaire bescherming. De subsidiaire beschermingsregeling moet de in het Verdrag van Genève vastgelegde regeling ter bescherming van vluchtelingen aanvullen.

(25) Er dienen criteria te worden vastgesteld om degenen die om internationale bescherming verzoeken, als personen te erkennen die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komen. Deze criteria dienen in overeenstemming te zijn met de internationale verplichtingen van de lidstaten uit hoofde van instrumenten op het gebied van de mensenrechten en met de bestaande praktijken in de lidstaten.

(26) Gevaren waaraan de bevolking van een land of een deel van de bevolking in het algemeen is blootgesteld, vormen normaliter op zich geen individuele bedreiging die als ernstige schade kan worden aangemerkt ».

Voorts is er artikel 3 van de richtlijn, dat bepaalt :

« *Gunstiger normen*

De lidstaten kunnen ter bepaling van wie als vluchteling of als voor subsidiaire bescherming in aanmerking komend persoon wordt erkend en ter bepaling van de inhoud van de internationale bescherming, gunstiger normen vaststellen of handhaven indien die met deze richtlijn verenigbaar zijn ».

B.9.2. In de tweede plaats, en indien blijkt dat het voordeel van de sociale voorzieningen en van de gezondheidszorg moet worden toegekend aan de vreemdeling die in België verblijft en die op zodanige wijze aan een ziekte lijdt dat die ziekte een reëel risico inhoudt voor zijn leven of fysieke integriteit of een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in zijn land van herkomst (of in het land waar hij verblijft), rijst de vraag of die bepalingen, wanneer de lidstaten gebruikmaken van de mogelijkheid die hun bij de voormelde artikelen 28, lid 2, en 29, lid 2, van de richtlijn wordt verleend om de in die bepalingen bedoelde sociale bijstand en gezondheidszorg tot de meest fundamentele prestaties te beperken, terwijl zij overeenkomstig artikel 20, lid 3, van dezelfde richtlijn ertoe zijn gehouden rekening te houden met de specifieke situatie van kwetsbare personen, zoals personen met een handicap, inhouden dat aan die vreemdeling de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, voorzien in de wet van 27 februari 1987, te weten de inkomensvervangende tegemoetkoming (waarvan het niet-geïndexeerd basisbedrag is vastgesteld op 4 765,56 euro per jaar, te verhogen met 50 pct. of 100 pct.

naargelang de categorie waartoe de betrokken personen behoren), de integratietegemoetkoming (variërend naargelang de graad van zelfredzaamheid van niet-geïndexeerd 870,60 euro tot 7 834,56 euro) of de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (waarvan het (niet-geïndexeerd) bedrag varieert van 743,98 euro tot 4 884,14 euro), worden toegekend.

In dat verband moet, enerzijds, rekening worden gehouden met het feit dat in overweging nr. 34 van de richtlijn wordt vermeld :

« Wat sociale bijstand en gezondheidszorg betreft moeten de gedetailleerde bepalingen inzake de verstrekking van de fundamentele prestaties in de nationale wetgeving worden vastgesteld. De mogelijkheid om de prestaties voor personen met de subsidiaire-beschermingsstatus te beperken tot de fundamentele prestaties moet zodanig worden opgevat dat hieronder ten minste is begrepen minimale inkomenssteun, steun bij ziekte, bij zwangerschap en bij hulpverlening aan ouders, in de mate waarin deze overeenkomstig de wetgeving van de betreffende lidstaat aan eigen onderdanen worden toegekend ».

Er moet, anderzijds, rekening worden gehouden met het feit dat, zoals het Hof heeft opgemerkt in zijn arresten nr. 3/2012 van 11 januari 2012 en nr. 114/2012 van 4 oktober 2012, de vreemdeling aan wie de tegemoetkomingen voor personen met een handicap worden geweigerd, in voorkomend geval aanspraak kan maken op maatschappelijke dienstverlening overeenkomstig de in de verschillende gewesten van het land van toepassing zijnde organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, waarbij met zijn handicap rekening wordt gehouden, en die tot doel heeft « eenieder in staat te stellen een menswaardig leven te leiden ».

B.10. Artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie verleent het Hof van Justitie bevoegdheid om bij wijze van prejudiciële beslissing uitspraak te doen over zowel de uitlegging van de handelingen van de instellingen van de Unie als de geldigheid van die handelingen. Krachtens de derde alinea ervan is een nationale rechterlijke instantie gehouden zich tot het Hof van Justitie te wenden, indien haar beslissingen - zoals deze van het Grondwettelijk Hof - volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep. Wanneer er twijfel is over de interpretatie of de geldigheid van een bepaling van het Unierecht die van belang is voor de oplossing van een voor dergelijk rechtscollege hangend geschil, dient dit rechtscollege, zelfs ambtshalve zonder dat één van de partijen daarom heeft gevraagd, het Hof van Justitie prejudicieel te ondervragen.

B.11. Gelet op het voorgaande dienen, alvorens ten gronde uitspraak te doen over de aan het Hof gestelde prejudiciële vraag, de in het beschikkende gedeelte vermelde prejudiciële vragen te worden gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Om die redenen,

het Hof,

alvorens ten gronde uitspraak te doen, stelt aan het Hof van Justitie van de Europese Unie de volgende prejudiciële vragen :

1. Dienen de artikelen 2, onder e) en f), 15, 18, 28 en 29 van de richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 « inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming » aldus te worden geïnterpreteerd dat niet alleen de persoon aan wie, op zijn aanvraag, de subsidiaire beschermingsstatus is toegekend door een onafhankelijke autoriteit van een lidstaat de sociale voorzieningen en de gezondheidszorg moet kunnen genieten bedoeld in de artikelen 28 en 29 van die richtlijn, maar ook de vreemdeling die door een administratieve overheid van een lidstaat wordt gemachtigd tot verblijf op het grondgebied van die lidstaat en die op zodanige wijze aan een ziekte lijdt dat die ziekte een reëel risico inhoudt voor zijn leven of fysieke integriteit of een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft ?

2. Dienen de artikelen 20, lid 3, 28, lid 2, en 29, lid 2, van diezelfde richtlijn, indien de eerste prejudiciële vraag een antwoord behoeft dat inhoudt dat beide categorieën van personen die erin worden beschreven, de sociale voorzieningen en de gezondheidszorg moeten kunnen genieten die daarin worden beoogd, aldus te worden geïnterpreteerd dat de verplichting die aan de lidstaten is opgelegd om rekening te houden met de specifieke situatie van kwetsbare personen zoals personen met een handicap, inhoudt dat aan die personen tegemoetkomingen moeten worden toegekend waarin is voorzien in de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, rekening houdend met het feit dat maatschappelijke dienstverlening waarbij de handicap in aanmerking wordt genomen, kan worden toegekend op grond van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn ?

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 26 september 2013.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

R. Henneuse